

Styrelsen för Arkiv Gävleborg får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2024.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamhetsberättelse Arkiv Gävleborg 2024

Årsmöte och styrelsemöten

Årsmötet den 13 april hölls i Söderhamns museum, där Magnus Svensson, Regionråd för Centern, var mötesordförande. Ett konstituerande möte hölls direkt efter årsmötet. Totalt har fyra styrelsemöten hållits under verksamhetsåret: den 22 februari, den 30 maj, den 12 september och den 5 december samt en planeringsdag den 28 november.

Styrelsens arbetsutskott har efter årsmötet bestått av Helena Gehlin, Hans Wahlbom, Barbro Sollbe samt Carl-Magnus Gagge. Vid AU-mötena deltar i regel arkivchefen i egenskap av sekreterare.

Personal

Vid årets slut hade arkivet 7 anställda fördelat på 5 tjänster. Vi går in i 2025 med fem fast anställda, varav en på tjänstledighet för studier med en vikarie. Dessa fem fördelas på 4,5 tjänster.

Personalen på arkivet har deltagit i flera utbildningar under året, bland annat Föreskrift om GDPR, Digitalt kulturarv; tema GDPR, samt flera utbildningar från bland annat Svenska Arkivförbundet, Riksarkivet och Centrum för Näringslivshistoria. Vi har genomfört två studiebesök, på Arkivcentrum Dalarna samt på Näringslivsarkivet i Norrland. Alla deltog vid Föreningen Bergslagsarkivs dag på Läns museet Gävleborg. Personalen har även genomgått en utbildning i Hjärt- och lungräddning (HLR).

Ekonomi

Region Gävleborg är arkivets dominerande bidragsgivare. Regionen fördelar genom kultursamverkansmodellen även statliga kulturpengar till Arkiv Gävleborg. Enligt 8 § Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska Region Gävleborg genom bidragsgivning främja en god tillgång för länets invånare till "regional enskild arkivverksamhet". Arkiv Gävleborg uppfyller det utpekade ändamålet i Gävleborgs län. Arkivet är ett av landets största länsarkiv avseende antalet medlemsorganisationer.

Bidrag från länets kommuner och medlemmarnas avgifter är andra viktiga intäkter. Arkiv Gävleborgs årsredovisning skickas ut till medlemmar i form av medlemstidningen ArkivXet samt publiceras på arkivets hemsida och Region Gävleborgs hemsida, där bokslut med resultat- och

balansräkning och revisionsberättelse finns tillgängliga för alla att ta del av.

Budgeten för 2024 togs av styrelsen i samband med godkännande av verksamhetsberättelsen för 2023 vilket skedde vid styrelsemötet den 22 februari.

Arkivets verksamhetsområde och ändamål

Ideella föreningen Arkiv Gävleborg har enligt stadgarna ändamålet att bevara och förvalta arkivhandlingar från den enskilda sektorn i Gävleborgs län. Den enskilda sektorn innefattar föreningar, företag, stiftelser, gårdar, byalag och privatpersoner. Uppgifterna enligt stadgarna som reviderades under 2024 är följande:

Att ta emot, förteckna, vårda och förvara arkiv. Dessa ska i första hand bestå av originalkällor och ha ett allmänintresse. Att ge råd i arkivfrågor till arkivets medlemmar. Att stimulera till användning av arkivhandlingar och att stimulera till källkritiska studier. Att samverka med förenings- och näringsliv samt lokala kulturarvsinstitutioner.

Ytterligare ett viktigt styrande dokument är den årliga uppdragsöverenskommelsen med Region Gävleborg, som utgår från aktuell kulturplan. Dessutom har arkivet ett avtal med Gävle kommun.

Grunden för uppdraget är Förordning (SFS 2019:1082) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet, där ändamålet regional enskild arkivverksamhet finns särskilt utpekat. Ingen annan regional institution omfattar och tillgängliggör i närheten av så många enskilda arkiv som Arkiv Gävleborg, som alltså på det här området intar en särställning.

Inlämnade arkiv

Leveranser 2024: 110 st arkivleveranser, 92 hyllmeter.

Kommun	Antal	Exempel inlämnade på arkiv
Bollnäs	1 st	Arbråkyrkans församling
Gävle	56 st	Kvinnojouren Blåklockan, Föreningen Hyttan Axmar bruk
Hofors	4 st	Hofors scoutkår, Naturskyddsföreningen Hofors-Torsåker
Hudiksvall	12 st	Norra Hälsinglands konsertförening, Humanistiska föreningen
Ljusdal	2 st	Reumatikerföreningen, Västra Hälsinglands forskarförening
Nordanstig	1 st	Lönnångerfjärdens samfällighetsförening
Ockelbo	3 st	Ockelbo IF, Lingbo fiskeförening
Ovanåker	1 st	SRF Voxnadalen
Sandviken	7 st	Finska föreningen Vanamot, PRO folkhögskola

Söderhamn 4 st IFK Bergvik, Söderhamns orienteringsklubb
Distrikt 19 st Gästrike-Hälsinge läkarförening, SACO-rådet Region Gävleborg

Ordna och förteckna

Inkomna leveranser ordnas och registreras i arkivets databas.

Förtecknat material: Drygt 49 hyllmeter har gjorts klart.

Arkivbildare vid årets slut: 6374 (2023: 6 333)

Volymer vid årets slut: 46 758 (2023: 46 160)

Tidningar

Det är fortsatt stort intresse för gamla dagstidningar, men än så länge finns enbart en bråkdel av alla som givits ut digitaliserade. Arkivets mikrofilmsläsare/skanner har använts flitigt av forskare just för att söka i historiska tidningar från regionen. Arkivet har både mikrofilmade tidningar och tidningar inbundna i lägg. På hemsidan finns en lista över vilka det gäller. Arkivets personal har genom att ordna och förteckna nästan hela pressklippssamlingen från Arbetarbladet även tillgängliggjort denna.

Synlighet i media

Arkivet har omnämnts i intervjuer, reportage och i en rad övriga artiklar under året. T.ex. i tidskriften minoritet.se om finska krigsbarn i arkiven, i lokaltidningarna i samband med att arkivet fick ny chef, i Arbetarbladet (den 7 maj) och Gefle Dagblad (den 7 maj). I samband med att arkivet mangrant deltog på Arkivens dag i Sandviken uppmärksammade Arbetarbladet detta med ett stort reportage (8 november) och Din lokaltidning Sandviken hade ett reportage i sin utgåva vecka 46.

Lokalfrågor

Lokalerna håller god standard. Vi har under året fått förbättrad arbetsbelysning, förankrad ramp upp till dörren samt belysning utanför dörren. När depån färdigställdes i början av 2000-talet gjordes det enligt Riksarkivets krav. Klimatanläggningen, som ägs och sköts av hyresvärden Diös, klarar att hantera skiftande temperaturer och luftfuktighet.

Dock uppdagades det under augusti att lokalen bredvid stod ledig, och det kunde finnas en chans för arkivet att utöka lokalerna, och därmed öka livslängden på våra lokaler. Processen pågår fortfarande. I december fattade styrelsen ett principbeslut om att överta lokalen, om vi får ökade anslag som täcker hyreshöjningen, från Region Gävleborg.

GDPR

Sofia Hedén har under året ingått i FSLA:s grupp som bevakar frågan om GDPR. I november

trädde Riksarkivets föreskrift om behandling av personuppgifter för arkivändamål i kraft (RA-FS 2024:8). Den har varit efterlängtd inom enskild arkivsektor som ett stöd för att personuppgifter som ingår i enskilda arkiv ska få bevaras.

Fanor, affischer och databaser

Arkivets stora affichsamling finns tillgänglig på hemsidan www.arkivgavleborg.se. De över 3 000 affischerna berättar om kultur och nöjen, idrott och politik under över ett sekel i Gävleborgs län.

Samlingen av fanor och standar växer för varje år. Under 2024 fick vi in fyra nya från Målareförbundet.

Databaserna på hemsidan uppdateras årligen, där finns förutom fanor och affischer framför allt arkivbildarregistret med uppgifter om alla arkiv som finns i Arkiv Gävleborg. Numera är samtliga arkivbildare även exporterade till Nationella arkiv-databasen (NAD), från FileMaker.

Skola och lärande

Under året har arkivet haft besök från gymnasieskolor i länet som fått delta i arkivlektion. Eleverna har fått arbeta med uppgifter i att läsa och tolka historiska dokument. I besöket ingår samtal kring källkritik och källanvändning. Arkivhandlingarna som visas anpassas efter vilken ort som eleverna kommer från, den lokala igenkänningen är av stor vikt. Ett nytt tema med affischer i fokus har arbetats fram under året, där elever från estetprogram har fått analysera och tolka budskap och formgivning hos folkrörelsernas affischer. Ett av höstens besök bestod av ungdomar som arbetar inom ett projekt hos Hälsinglands museum, Nya berättelser om världsarvet, som forskar kring etniska minoriteter och hälsingegårdarna.

De skolor som har besökt oss är:

Bessemerskolan, Sandviken

Borgarskolan, Gävle

Bromangymnasiet, Hudiksvall

Polhemsskolan, Gävle

Staffangymnasiet, Söderhamn

Vasaskolan, Gävle

Yrkesgymnasiet, Gävle

Antal grupper: 20 st. (2023: 47)

Antal elever: 226 (2023: 808)

Föredrag och studiebesök

Arkivet har haft studiebesök och/eller föreläst för flera medlemmar och blivande medlemmar, bland annat Västra Hälsinglands forskarförening, SEKO Region Gävle-Dala, SACO-rådet Region Gävleborg och Gästriklands genealogiska förening.

Föredrag om finska krigsbarns historia i arkiven hölls i september i Kulturcentrum Sandviken.

Föredrag om bruksarkiv hölls i oktober vid Föreningen Bergslagsarkivs seminarium på Läns museet Gävleborg.

Medlemskår och medlemstidningen ArkivXet

Inför 2025 har Arkiv Gävleborg totalt 639 medlemmar.

Nya medlemskap 2024: 14 (2023: 19)

Avslutade 2024: 9 (2023: 9)

Medlemskåren har fått ta del av tre publikationer under året: två nummer av medlemstidningen ArkivXet samt en kalender som visar utvalda affischer ur den stora samlingen.

Forskarservice

Under 2024 har 167 (2023: 146) forskarfrågningar besvarats (inkomna via telefon eller mail). Forskar-ervicen är central och har resulterat i att vi syns och använts i fler och nya sammanhang och dessutom bidragit till spännande forskning. Det handlar om studenter, professionella forskare inom högskola/universitet, amatörforskare, släktforskare, kollegor från andra institutioner, medlemmar, författare och journalister.

Några böcker i urval som publicerats under året, där Arkiv Gävleborg bidragit med material: *Gästriklands spelmän* av Michael Müller, *Krigen, freden och människorna - Hälsinge regemente genom 400 år* av Gunilla Kindstrand (red), *Från Gästrikland 2024* utgiven av Gästriklands Kulturhistoriska Förening, *Berättelsen om bröderna Salming* av Ulf Kriström och Stig Salming.

Antal forskarbesök: 216 st. (2023: 147) (exklusive elever i skolgrupper). 775 volymer har plockats fram till forskare, som besökt arkivet på plats, under året.

Hemsida och sociala medier

Besök på hemsidan: 5 913

Sidvisningar: 51 503

Källa: Hemsidans egen statistik.

Facebook och Instagram är kanaler arkivet använder i sociala medier. Arkivet hade 1,6 tusen följare (1,6 tusen) följare på Facebook vid årets slut och 928 (860) på Instagram.

Samarbeten, medlemskap, utbildningar

Arkiv Gävleborg ingår i flera samarbeten med andra arkiv, nationella och regionala kulturaktörer.

Region Gävleborgs samverkansgrupp för barnkultur

Samverkansgruppen samlar pedagoger från arkivet, länets museer, Folkteatern med flera. Gruppen har bland annat arbetat med hemsidan "Kultimera" där skolor lätt ska kunna överblicka det utbud som finns för dem.

ABM (Arkiv, Bibliotek och Museum)

4 möten har hållits under året på; Regionarkivet, Läns museet, Arkiv Gävleborg samt hos Gävle Kommunarkiv.

ABM (chefsgruppen)

Ett möte hölls under slutet av året, på Järnvägmuseet. Chefer från Gävle kommun, Sveriges Fängelsemuseum, Läns museet Gävleborg och Järnvägmuseet. Samarbeten i olika frågor kommer ut av dessa möten.

MAX (Museum och arkiv i X-län)

2 möten har hållits under året på; Hälsinglands museum samt hos Arkiv Gävleborg. Det har främst diskuterats om hur vi hänvisar vid förfrågan om leveranser samt vilken institution som tar emot vad.

Arkivens dag

Totalt har 4 arrangemang hållits i länet. Vi deltog på Regionarkivets arrangemang i Sandviken tillsammans med Sandvikens kommunarkiv, Läns museet och Högbo Bruks AB. Totalt kom 250 personer och såg våra utställningar, lyssnade på föredrag (66 pers) och såg på film (136 pers).

Maria Andrée har deltagit på 2 digitala möten för regionala kontaktpersoner som den nationella samordningen har kallat till samt även föreläst på ett av dessa möten om hur hon arbetar som regional kontaktperson i Gävleborgs län. Hon har även skrivit en artikel till tidskriften Arkiv om varför man ska göra ett arrangemang på Arkivens dag, båda på uppdrag av den nationella samordningen.

Föreningen Bergslagsarkiv

Sofia Hedén är suppleant i Föreningen Bergslagsarkivs styrelse, som representant för Arkiv Gävleborg och länet. Under hösten har hon varit aktiv i det årliga seminariet, som detta år hölls hos Läns museet Gävleborg med temat Arkiv hos museer.

FSLA

Arkivchefen ingår i Föreningen Sveriges länsarkivarier (FSLA).

Tillgänglighet

Hemsidan ska vara tillgänglig för alla våra medlemmar och användare. Den fysiska tillgänglighetsplanen fortsätter att följas kontinuerligt och en översyn görs löpande för att sänka trösklarna.

Uppföljning av konkreta mål för 2024

Ansvarsfull hantering av föreningens medel med tydliga rutiner samt att ha en budget i balans.

Uppfyllt.

Informera stat, region och kommuner om arkivet

Delvis uppfyllt: nästan samtliga partigrupper från Region Gävleborg har besökt Arkiv Gävleborg under hösten.

Rekrytera ny arkivchef:

Uppfyllt.

Kompetensutvecklande insatser för personal

Uppfyllt: kurser i pedagogik, upphovsrätt m.m.

Se över rutiner för arbetsmiljö och trivsel

Uppfyllt, regelbundna arbetsplatsträffar samt en ny plan för systematiskt arbetsmiljöarbete upprättad.

Restvärdesräddning och katastrofhantering

Delvis uppfyllt, löpande arbete med vidareutbildningar via bland annat Svenska Arkivförbundet och Riksarkivet.

Uppmärksamma föreningar, företag och privatpersoner på att Arkiv Gävleborg finns:

Delvis uppfyllt. Vi har besökt företagarrukostar, vi har tagit emot studiebesök på arkivet från flera föreningar.

Synas i media

Uppfyllt.

Rådgivning rörande arkivhandlingar till medlemmar

Uppfyllt.

Samarbeta med museer i arkivfrågor

Uppfyllt: samarbeten, möten med länets museer, arkiv och bibliotek samt Arkivens dag i Sandviken.

Delta aktivt i Kultimera, barnkultursatsning

Uppfyllt: Deltagit i flera möten.

Delta i ABM-samarbetet

Uppfyllt både på medarbetar- och chefsnivå

Utveckla arkivets tillgänglighet, både fysiskt och på webben.

Delvis uppfyllt, ett ständigt pågående arbete.

Förteckna 45 hyllmeter arkiv

Uppfyllt. Drygt 49 hyllmeter har förtecknats under året.

Inventera i depån:

Delvis uppfyllt.

Samarbete med övriga länsarkiv kring digitalt bevarande.

Delvis uppfyllt, pågående arbete.

Utveckla arkivets pedagogiska koncept med fokus på källanvändning och källkritik

Uppfyllt, nya arkivlektioner framtagna.

Utskick till pedagoger och kulturansvariga i kommunerna två gånger per år.

Uppfyllt.

Att ta emot 20 elevgrupper

Uppfyllt.

Planera för ombyggnad av utställningsmonter i arkivdepå.

Delvis uppfyllt, ett arbete som går vidare under 2025.

Registrera material i databasen Primus och publicera på DigitaltMuseum

Uppfyllt.

Att hålla arkivets databaser på vår hemsida uppdaterade

Uppfyllt.

Att överföra uppdaterad data till Nationella arkivdatabasen (NAD)

Uppfyllt.

Hemsidan uppfyller lagkrav

Uppfyllt.

Publicera texter till ArkivXet

Uppfyllt.

Överföra artiklar från arkivets gamla blogg till DigitaltMuseum

Uppfyllt.

Bibehålla god forskarservice

Uppfyllt, flera böcker har publicerats under året utifrån tillhandahållet källmaterial.

Stöd till medlemmar och viss forskarhjälp vid märkesår och liknande

Uppfyllt.

Utreda möjligheten för Arkiv Gävleborg att delta i stipendieutdelning för forskning i arkivets material

Ej uppfyllt.

Att delta i Arkivens dag i Sandviken

Uppfyllt.

Att publicera inlägg på Facebook och Instagram
Uppfyllt.

Allmänt om verksamheten

Föreningen har sitt säte i Gävle

Flerårsöversikt (Tkr)	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	5 944	5 992	5 910	6 012
Resultat efter finansiella poster	315	159	258	185
Soliditet (%)	86,7	88,6	86,1	65,0

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Föreningens intäkter			
Medlemsavgifter, bidrag och hyllersättning	2	5 943 995	5 992 099
Övriga rörelseintäkter		102 109	31 701
Summa föreningens intäkter		6 046 104	6 023 800
Föreningens kostnader			
Direkta tjänster		0	-1 500
Övriga externa kostnader	3	-2 569 518	-2 573 996
Personalkostnader	4	-3 192 753	-3 288 620
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-97 260	-108 406
Summa föreningens kostnader		-5 859 531	-5 972 522
Rörelseresultat		186 573	51 278
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		129 114	107 897
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 135	-342
Summa finansiella poster		127 979	107 555
Resultat efter finansiella poster		314 552	158 833
Årets resultat		314 552	158 833

Balansräkning	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	5	141 039	238 299
Summa materiella anläggningstillgångar		141 039	238 299
Summa anläggningstillgångar		141 039	238 299
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		70 397	1 877
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		456 180	526 594
Summa kortfristiga fordringar		526 577	528 471
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank	6	3 501 106	2 954 598
Summa kassa och bank		3 501 106	2 954 598
Summa omsättningstillgångar		4 027 683	3 483 069
SUMMA TILLGÅNGAR		4 168 722	3 721 368
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		3 298 696	3 139 863
Årets resultat		314 552	158 833
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		3 613 248	3 298 696
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		45 271	92 807
Skatteskulder	7	82 778	44 426
Övriga skulder		101 815	104 371
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		325 610	181 068
Summa kortfristiga skulder		555 474	422 672
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 168 722	3 721 368

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medlemsavgifter, bidrag och hyllersättning

	2024	2023
Nettoomsättningen per rörelsegren		
Medlemsavgifter	249 730	242 912
Hyllersättning	279 660	279 850
Regionbidrag	4 488 000	4 421 000
Bidrag Gävle kommun	200 000	200 000
Bidrag AMV	429 493	560 205
Bidrag övriga kommuner	297 112	288 132
	5 943 995	5 992 099

Not 3 Övriga externa kostnader

	2024	2023
Lokalkostnader	1 683 508	1 578 420
Övriga externa kostnader	886 010	995 576
	2 569 518	2 573 996

Not 4 Anställda och personalkostnader

	2024	2023
Medelantalet anställda		
Kvinnor	3	3
Män	2	2
	5	5
Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader inklusive pensionskostnader		
Löner och andra ersättningar	2 241 720	2 288 687
Sociala kostnader och pensionskostnader	885 577	952 202
Övriga personalkostnader	65 456	47 731
	3 192 753	3 288 620
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	3 192 753	3 288 620

Not 5 Inventarier, verktyg och installationer

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	582 718	473 993
Inköp	0	162 500
Försäljningar/utrangeringar	0	-53 775
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	582 718	582 718
Ingående avskrivningar	-344 419	-289 788
Försäljningar/utrangeringar	0	53 775
Årets avskrivningar	-97 260	-108 406
Utgående ackumulerade avskrivningar	-441 679	-344 419
Utgående redovisat värde	141 039	238 299

Not 6 Kassa och bank

Av beloppet avser 3 476 557 (2 951 139) kr del av Region Gävleborgs koncernkonto.

Not 7 Skatteskuld

Skatteskulden avser beräknad löneskatt på pensionskostnader 2024 samt fastställd löneskatt för 2023. Den senare regleras i mars 2025 från förskott på föreningens skattekonto.

Gävle

Ingemar Ahne

Lars Berglund

Barbro Sollbe

Anna Brandt

Kerstin Monk

Owe Norberg

Hans Wahlbom

Helena Gehlin

Carl-Magnus Gagge

Vår revisionsberättelse har lämnats

David Hansen
Auktoriserad revisor, PwC

Per Bäckström
Bonnier News Local

Petri Ritola
Utsedd av Region Gävleborg